

Mezőgazdasági termelői és ráfordítási árak, 2022. I. félév

A mezőgazdasági termelői árak 2022 I. félévében **40%-kal nőtték**, jelentősen emelkedett a növényi termékek és az állatok, állati termékek ára is (44, illetve 31%-kal). A **ráfordítási árak** szintén drasztikus, **41%-os növekedését** elsősorban a folyó termelőfelhasználás összetevőinek 45%-os áremelkedése okozta. Az agrárrolló értéke 99,8%-os volt.

Szinte minden tényező az árak növekedését eredményezte

A drasztikus áremelkedést több tényező együttesen okozta az elmúlt időszakban. A Covid19-járvány miatt kialakult ellátási és kereslet-kínálati zavarok nem szűntek meg teljesen, emellett a gazdaság újraindulásával párhuzamosan az energiaárak is emelkedtek. A Világbank számításai¹ szerint az inputként szolgáló energia globálisan átlagosan 82%-kal drágult egy év alatt, elsősorban a nyersolaj és a földgáz drasztikus áremelkedése miatt, a műtrágya pedig 85%-kal került többbe.

Ágazaton belüli, elsősorban állategészségügyi problémák is fokozták a drágulást. Az orosz-ukrán háború élelmiszer- és energiaellátási, valamint általános bizonytalanságot hozott a világpiacon. Az időjárás is kedvezőtlenül alakult az első félévben hazánkban. A tavaszi fagy, majd a meggy és az eper érésékor érkező egyhetes eső, azóta pedig az országos aszály rontotta a helyzetet. Más európai országokat is érint a szárazság, az Európai Unió búzatermése várhatóan csak kismértékben múlja alul az előző évi mennyiséget, azonban a kukorica össztermése negyedével elmaradhat a 2021. évitől. Az Európai Bizottság élelmiszerár-monitoring jelentése² alapján 2022 júniusában az egy évvel korábbihoz képest az Európai Unióban:

- a búza ára átlagosan több mint négyötödével nőtt,
- a kukorica negyedével drágult,
- a vágómarha és vágóbaromfi is negyedével került többbe,
- a sertés ezzel szemben kisebb mértékben drágult,
- a vaj ára 77%-kal nőtt.

¹ Forrás: https://agriculture.ec.europa.eu/data-and-analysis/markets/price-data/price-dashboard_en

² Forrás: https://agriculture.ec.europa.eu/data-and-analysis/markets/price-data/price-dashboard_en

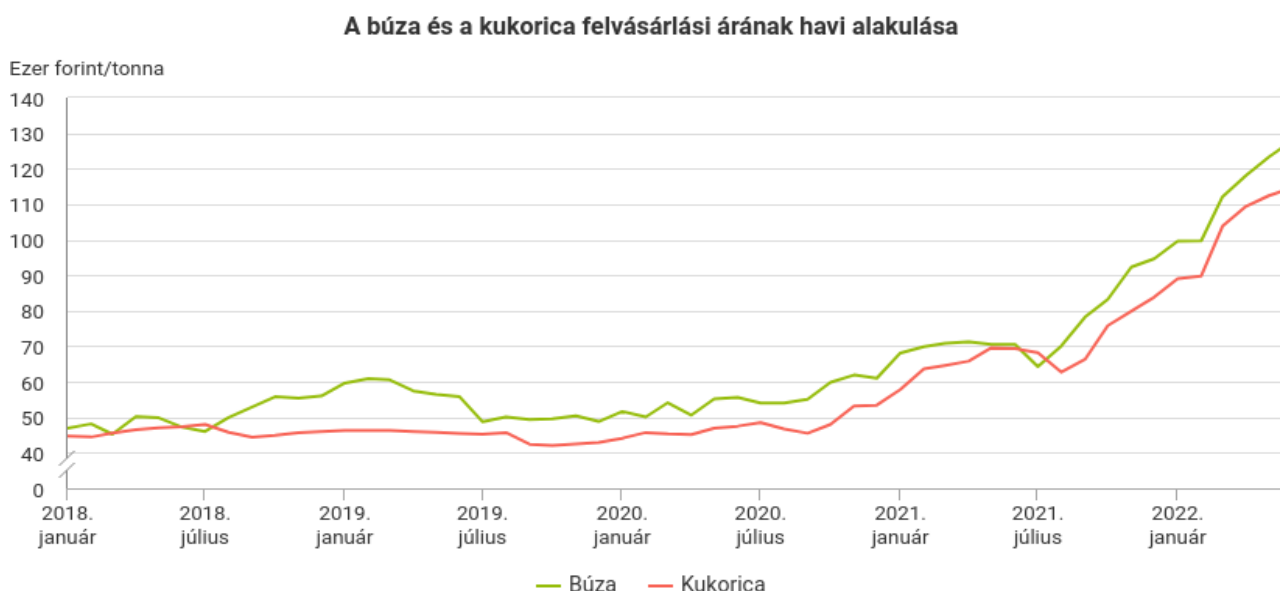
A Világbank adatai³ szerint a búza világpiaci ára 44, a kukoricáé 14%-kal nőtt, azaz az Európai Unióban megfigyelt áremelkedés ezekben a termékcsoportokban erőteljesebb volt. A vágócsirke világpiaci ára az európai uniós átlag feletti mértékben, 57%-kal nőtt.

Az Európai Unió júniusi harmonizált fogyasztóiár-indexe⁴ alapján az élelmiszerek átlagosan 12%-kal kerültek többre, mint az előző év azonos hónapjában. Az átlagnál jóval nagyobb mértékben elsősorban a zsiradékok és az olaj ára emelkedett, 30%-kal. A hazai áremelkedés (24%) jóval meghaladta az európai uniós átlagot, hasonló mértékű drágulás csak a balti államokban és Bulgáriában volt megfigyelhető. A FAO, valamint a Világbank számításai szerint az átlagos élelmiszerár-emelkedés globálisan jóval nagyobb mértékű (23%) volt, mint az Európai Unióban.

A búza és a kukorica hazai ára továbbra is meredeken emelkedik

A gabonafélék és az olajos növények ára dinamikusan, összességében **61, illetve 59%-kal növekedett hazánkban**. A drágulás mögött a takarmánynövények iránti élénk nemzetközi kereslet és a háború miatt kialakult szállítási problémák állnak. Az árakat növeli az egész Európára kiterjedő aszály, amely a terméseredményeket és a terméskilátásokat csökkentette.

1. ábra

³ Forrás: https://agriculture.ec.europa.eu/data-and-analysis/markets/price-data/price-dashboard_en

⁴ Forrás: https://agriculture.ec.europa.eu/data-and-analysis/markets/price-data/price-dashboard_en

Az eper ára csökkent

A gyümölcsök ára a többi termékcsoporttal ellentétben 7,4%-kal csökkent. Az eper ára 2020-ban kiugró mértékben, felével emelkedett, amit a Covid19-járvány miatti nemzetközi szállítmányozási nehézségek okoztak. A kisebb mennyiségű importtermék ugyanis nem tudta lenyomni a magyar eper árát. 2022-ben az Európán belüli szállítások rendeződésével újra nagy tételben hoztunk be epret, amely lenyomta a hazai árát, így az 14%-kal maradt el az előző évitől. A meggyfélék ára 7,2%-kal, a burgonyáé és a zöldségé 21, illetve 20%-kal magasabb volt az első félévben az előző év azonos időszakához mérten.

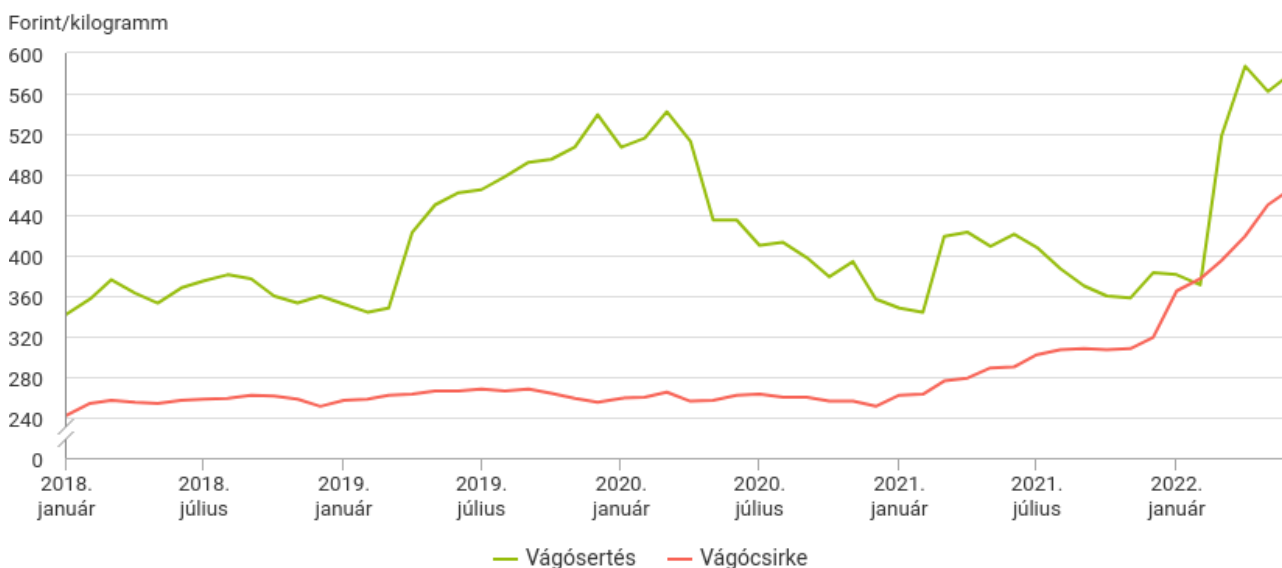
Jelentősen nőtt a vágócsirke és a vágósertés ára

Az **élő állatok ára 34%-kal nőtt** 2022 I. félévében. A vágócsirke felvásárlási ára 2021. január óta folyamatosan növekszik, 2022 I. félévében 42%-kal volt drágább, mint az előző év azonos időszakában. A madárinfluenza következtében csökkent a vágócsirke mennyisége, miközben a termelési költségek jelentősen növekedtek, ezek a tényezők emelték a termelői árakat.

A vágósertés ára 2022 I. félévében az előző év azonos időszakához képest 28%-kal emelkedett, és meghaladta a Covid19-járvány előtti csúcspontot. Két évvel ezelőtt – elsősorban a járvány miatti zárások következményeként – sertésből túltermelés volt egész Európában, emiatt kevesebb hízót állítottak termelésbe, majd a vágási mennyiség is csökkent. A kereslet élénkülése és a termelési költségek drasztikus növekedése következtében az árak is nagymértékben emelkedtek.

2. ábra

A vágósertés és vágócsirke felvásárlási átlagárának havi alakulása

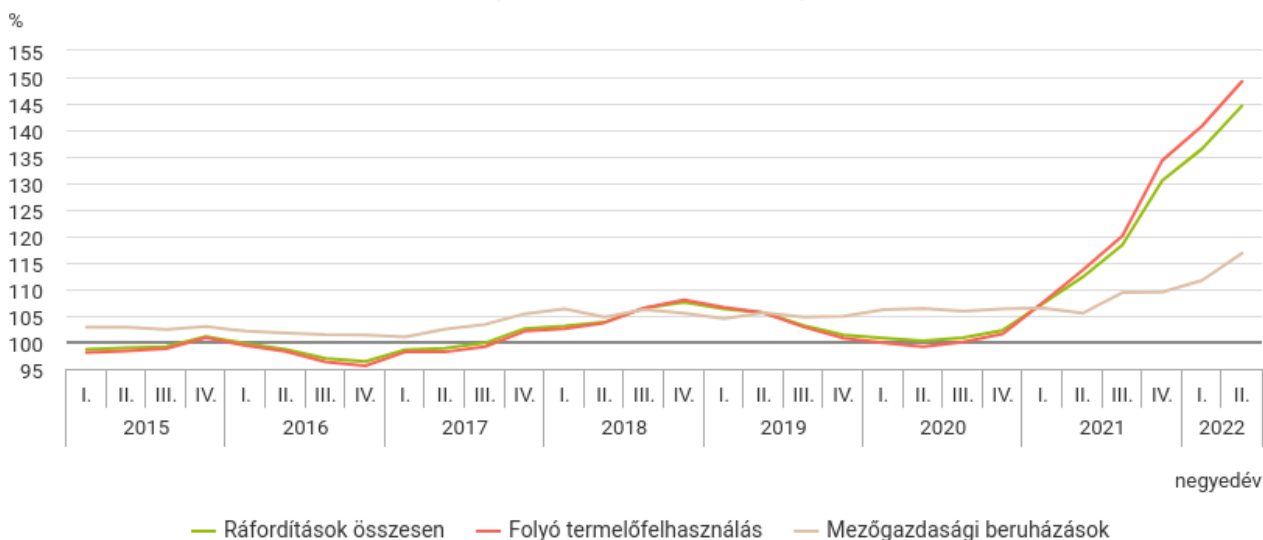
A műtrágyaárak emelkedése tovább folytatódott

2022 I. félévében a mezőgazdasági **ráfordítási árak 41%-os növekedése** a folyó termelőfelhasználás 45, és a mezőgazdasági beruházások árszínvonalának 14%-os növekedéséből adódott.

3. ábra

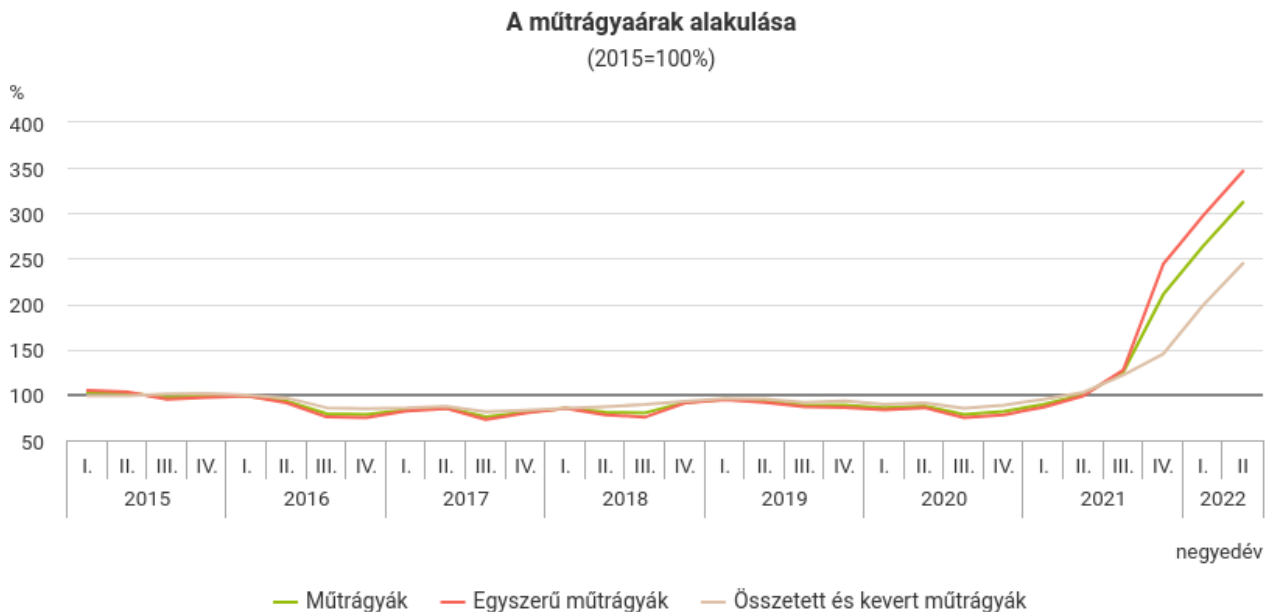
A mezőgazdasági ráfordítási árak negyedévenkénti változása

(előző év azonos időszak=100%)

A folyó termelőfelhasználás minden összetevője jelentősen drágult. A legnagyobb mértékben, 204%-kal a műtrágyák ára nőtt, az előállítási folyamathoz szükséges földgáz árának drasztikus növekedése hatására. Ezen belül leginkább a nitrogénműtrágyák drágultak, 253%-kal. 2022 I. negyedévéhez képest a műtrágyaárak átlagosan 18%-kal emelkedtek, ezen belül a kálium- és foszforműtrágyák áremelkedése volt a legnagyobb mértékű, 58, illetve 53%-os, míg a nitrogénműtrágyák ára 15%-kal volt magasabb.

4. ábra

A takarmányok ára jelentősen, közel 39%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest, ezen belül az egyszerű takarmányoké 51, a keveréktakarmányoké 30%-kal. Az alapanyagok drágulása miatt az árak emelkedése 2020 IV. negyedévében kezdődött, és azóta negyedévről negyedévre jelentős drágulás volt megfigyelhető. 2022 II. negyedévében 15%-kal kerültek többre a takarmányok, mint az I. negyedévben.

A növényvédő szerek 17, az állatgyógyászati készítmények 10%-kal drágultak az előző év azonos időszakához viszonyítva. Az **energia és a kenőanyagok ára 36**, ezen belül az üzemanyagoké 26%-kal nőtt.

A mezőgazdasági beruházásokon belül az **épületberuházások árszínvonala 22, a gépberuházásoké 9,5%-kal emelkedett.**

Mivel a ráfordítási árak a termelői áraknál jobban emelkedtek, az agrárrolló értéke 99,8% volt 2022 I. félévében.

További adatok, információk

Elérhetőségek:

kommunikacio@ksh.hu

[Lépjen velünk kapcsolatba](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789

www.ksh.hu